



**ПОЉОПРИВРЕДНА  
САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА  
КРАЈЕВО Д.О.О.**

36000 КРАЈЕВО, ЗЕЛЕНА ГОРА БР.29  
ТЕЛ/ФАХ: 036/315-053, 036/315-054  
Е-ПОШТА: pssibar@sbb.rs

# БИЛТЕН



БРОЈ 6 / ЈУН 2013.

ГОДИНА VI

БИЛТЕН БРОЈ 6 / ЈУН 2013.



## С а д р ж а ј:

- РЕГРЕСИРАЊЕ ТРОШКОВА ВЕШТАЧКОГ ОСЕМЕЊАВАЊА УМАТИЧЕНИХ КРАВА И ЈУНИЦА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА - саветодавац Биљана Алексић, дипл. инж.
- РЕГРЕСИРАЊЕ ОСИГУРАЊА - саветодавац Биљана Алексић, дипл. инж.
- ЗЕЛЕНА РЕЗИДБА ВОЋА - саветодавац Мирјана Остојић, дипл. инж.

ТИРАЖ: 300 примерака

## РЕГРЕСИРАЊЕ ТРОШКОВА ВЕШТАЧКОГ ОСЕМЕЊАВАЊА УМАТИЧЕНИХ КРАВА И ЈУНИЦА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА

У складу са Стратегијом развоја пољопривреде град Краљево је преко Фонда за развој пољопривреде града Краљева планирао средства за развој пољопривреде која ће између осталог бити искоришћена и за: Регресирање трошкова вештачког осемењавања уматичених крава и јуница.

Право на коришћење поменутих средстава има правно лице – предузетник и физичко лице носилац пољопривредног газдинства са подручја града Краљева уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом у износу од 1.500,00 динара за прво осемењавање по грлу (крава, јуница) у 2013. години.

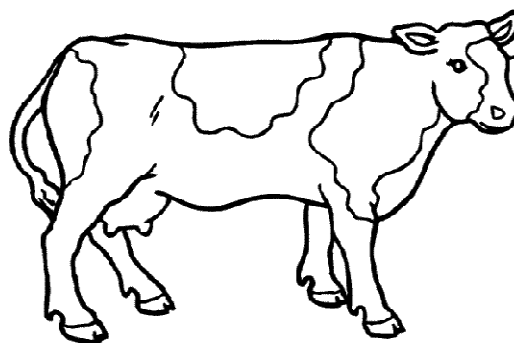
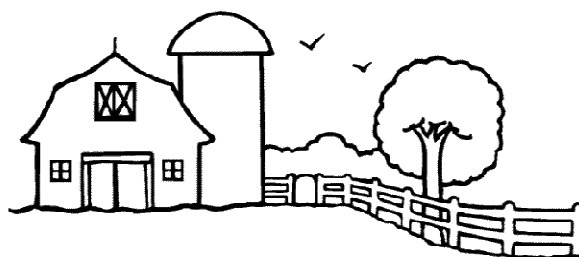
Захтев за коришћење средстава подноси се Фонду за развој пољопривреде града Краљева до 30.11.2013. године на прописаном обрасцу.

Уз захтев се подноси:

- ♦ потврда о активном статусу регистрованог пољопривредног газдинства;
- ♦ потврда о извршеној услузи вештачког осемењавања;
- ♦ потврда одговорне организације о уматиченој животињи;
- ♦ наменски рачун власника уматиченог грла.

Захтев се подноси у згради Градске управе града Краљева на шалтеру бр. 5 од 8-12 часова.

Фонд за развој пољопривреде града Краљева спроводи поступак утврђивања испуњености услова за остваривање права на коришћење средстава за регресирање трошкова вештачког осемењавања и испоставља налог за исплату средстава на наменски рачун власника осемењеног уматиченог грла до износа планираних средстава.



Биљана Алексић, дипл. инж.

## РЕГРЕСИРАЊЕ ОСИГУРАЊА

Право на коришћење регреса код Министарства финансија и привреде – Управе за трезор има правно лице, предузетник и физичко лице - носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинстава који је код друштва за осигурање осигурао:

- 1) усева и плодове од ризика умањења приноса;
- 2) расаднике и младе вишегодишње засаде пре ступања на род од ризика који су прописани условима осигуравајућих друштава;
- 3) животиње од ризика који су прописани условима осигуравајућих друштава.

Регрес се остварује за површине односно животиње пријављене у складу са законом којим се уређује пољопривреда и рурални развој, у износу од **40%** од висине премије осигурања, без урачунатог пореза на премију неживотног осигурања.

Право на регрес остварује се тако што се захтев за остваривање права на регрес, подноси Министарству финансија и привреде - Управи за трезор.

Захтев се подноси једанпут годишње за осигуране културе, односно животиње, у два примерка од 15. јуна до 31. октобра текуће године, на Обрасцу - Захтев за остваривање права на регрес за премију осигурања усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња у 2013. години, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Уз захтев се подноси оверена копија полисе осигурања издате од стране друштва за осигурање код кога је подносилац захтева осигуран у периоду од 1. новембра претходне до 31. октобра текуће године, као и потврда о извршеном плаћању укупне премије осигурања.



Скупштина града Краљева основала је Фонд за развој пољопривреде и планирала средства између осталог и за регресирање трошкова осигурања усева, плодова, младих вишегодишњих засада, расадника и животиња.

Право на коришћење средстава за регресирање осигурања код Фонда за развој пољопривреде града Краљева има правно лице, предузетник и физичко лице носилац пољопривредног газдинства које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом чији се предмет осигурања налази на територији града Краљева.

Носилац пољопривредног газдинства има право на коришћење средстава за регресирање осигурања у износу од **60%** од износа премије осигурања, без урачунатог пореза на додату вредност, ако је код друштва за осигурање осигурао:



## ЗЕЛЕНА РЕЗИДБА ВОЋА

- 1) животиње од ризика који су прописани условима осигуравајућих друштава;
- 2) усева и плодове од ризика умањења приноса;
- 3) расаднике и младе вишегодишње засаде пре ступања на род од ризика који су прописани условима осигуравајућих друштава.

Захтев за коришћење средстава за регресирање осигурања подноси се Фонду, а преко Одељења за привреду и финансије Градске управе града Краљева, до 30. новембра на прописаним обрасцима.

Уз захтев се подноси и:

- 1) Фотокопија полисе осигурања издата од стране осигуравајућих друштава и оригинал полисе (на увид) за период извршеног осигурања од 1. новембра 2012. године до 31. октобра 2013. године;
- 2) Оригинал потврду о извршеном плаћању укупне премије осигурања;
- 3) Потврду о упису активног статуса у регистру пољопривредних газдинстава (оригинал);
- 4) Копију броја наменског рачуна пољопривредног газдинства.

**Захтев се подноси у згради Градске управе града Краљева на шалтеру бр. 5 од 8-12 часова.**

Биљана Алексић, дипл. инж.

Зелена резидба је важна помотехничка мера нарочито значајна код бујнијих сорти у високо интензивним засадима густог склопа.

Задатак и циљ летње или зелене резидбе је да из круне воћке уклони непотребне и бујне младаре и водопије. Они су до тог момента обавили свој циљ постојања, тј. повећавали прилив воде и минералних хранива из корена у крошњу воћке. Ако их не би смо уклонили у овом периоду бујне и јако развијене водопије и ластари би и даље трошили воду и хранљиве материје за свој развој, а те материје би биљка много боље и сврсисходније искористила за раст плодова и диференцијацију родних пупољака за наредну вегетацију. Овај период је критичан за раст и квалитет плодова и на припрему за зимовање и следећу годину.

Такође се резидбом на зелено постиже и боља обојеност плодова (поготово сорти са црвеном бојом покожице), као и боља заштита од биљних болести и штеточина.

Зелена резидба се препоручује за бујније сорте јабуке као што су Глостер, Грени смит, Мелрозе, Елстар, Фуџи, Јонаголд, затим код бујних сорти крушке Санта Марија, Калуђерка и Друштвенка. Орезане воћке користе вишкове хранива за даљи развитак плодова и образовање родних пупољака за наредну годину. Због смањене влаге у земљишту и високе температуре ваздуха, воћке



интензивно дишу. Зато је потребно да се одстрани и један део лишћа. Тако се преостало лишће нормалније снабдева водом и храном. Циљ летње резидбе је смањење вегетативне снаге раста и подстицање родности.

Летња резидба може успешно послужити за поправљање грешака које су направљене зимском резидбом, а да се при томе не изазове реакција воћака на резидбу. Летња резидба је корисна и са становишта рационалнијег коришћења радне снаге.

Зелена резидба се треба обавити после завршетка активног раста што је обично крајем јуна и почетком јула (зависно од климатских услова и стадијума развоја воћке). Тада долази до диференцијације цветних пупољака за наредну сезону, а такође се поклапа и са почетком сушног и топлијег периода вегетације.

Резидбу треба обавити у пажљиво изабраном тренутку, тј. правовремено и опрезно. Ако резидбу обавимо или прерано или прекасно она неће дати жељене резултате. Прерано уклањање може довести до кретања нових прираста из адвентивних тачака раста или спавајућих пупољака, а прекасно неће утицати на развој нових родних пупољака за следећу годину. Такође, ако се уклони превише лисне масе може доћи до јаких сунчаних ожеготина на плодовима. Код сорте Грени смит може се јавити руменило покожице на плодовима изложеним

сунцу. Зеленом резидбом не би требало уклонити више од 30% зелене масе на стаблу. Резидбом се уклањају водопије, потом бујни младари из врха крошње, сви младари који избијају под оштрим углом на проводници, као и сви бујни младари који нису потребни биљци, а који би се уклонили зимском резидбом.

Интензитет резидбе зависи од бујности комбинације сорта/подлога и најинтензивније се орезују бујне сорте калемљене на бујним подлогама а код бујних сората на подлогама умереног и слабог раста зелена резидба се своди на уклањање водопија и оних најбујнијих младара који расту унутар крошње и засењују воћку.

Сорте које плоносе на кратком родном дрвету (мутанти "spur" златног и црвеног делишеса код јабуке) и на слабо бујним подлогама се углавном и не орезују у летњој резидби. Оне се интензивније орезују у зимској резидби, тј. у мировању.

Зелена резидба се не би требала вршити ако температура ваздуха прелази 35° С.

Код младих воћака интензитет резидбе треба бити сведен на минимум, са избегавањем прикраћивања грана (сем кад је прираст изузетно слаб) и евентуалног проређивања сувишних и вертикалних младара. Код млађих воћака се врши и изолација вршног младара и уклањање изданака из корена као и младара из доњег дела воћке тј. будућег стабла (испод 40 -

50 cm), а младари који се остављају за бочне гране се повијају у жељени положај. Угао под којим се повијају младари зависи од жељеног узгојног облика.

Повијање и развођење младара – врши се у фази интензивног пораста младара. Може се вршити у више фаза, у почетку док су младари још зелени и неодрвењени се врши развођење грана чачкалицама, потом се гране повијају везивањем за наслон или за стабло као и качењем тегова за крајеве грана тако да би дошле у повољан угао у односу на проводницу. При извођењу овог захвата треба обратити пажњу да не долази до очењивања грана и изабрати тренутак извођења у складу са развојним стадијумом биљке, тј. те гране.



Чачанска родна – специфичност ове сорте шљиве је да нередовном и

слабом резидбом даје плодове неуједначеног квалитета у погледу крупноће, степена зрелости и укуса.

У првој години после садње, тј., у првој вегетацији после сађења обавља се повијање ластара. Повијање ластара је врло значајна радња за даљи развој воћке, јер на тај начин гране добијају добар положај у формирању круне и са тако добрим положајем боље се формирају цветни пупољци. Развођење се обавља тако да угао развођења прелази 45°. Најоптималније је развођење ластара под углом од 65° до 70° а касније терет рода помаже додатном обарању грана.

Развођење младих ластара обавља се половином јуна па надаље – време завршетка интензивног пораста ластара и прелазак у секундарну грађу летораста. У кишном периоду ова операција се оставља за касније, док се у сушном периоду, кад изостане интензивни пораст, развођење помера раније.

Мирјана Остојић, дипл. инж.



## ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА КРАЉЕВО Д.О.О.

36000 КРАЉЕВО, ЗЕЛЕНА ГОРА БР.29  
ТЕЛ/ФАХ: 036/315-053, 036/315-054  
Е-ПОШТА: [pssibar@sbb.rs](mailto:pssibar@sbb.rs)